

Agder Energi AS
v/advokat Monica Syrdal
Advokatfirmaet Hjort DA
Postboks 471 Sentrum
0105 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 2002/1231

Dato: 12.01.2012

Vedtak V2012-5 – Agder Energi AS - konkurranseloven § 24 - pålegg om videreføring av opplysningsplikt for erverv av andeler i kraftverk og foretak som eier kraftverk i Norge

- (1) Det vises til Konkurransetilsynets vedtak V2007-34 av 21. desember 2007, samt varsel av 16. desember 2011, om videreføring av opplysningsplikt for Agder Energi AS (heretter "Agder Energi") ved erverv av andeler i kraftverk og foretak som eier kraftverk i Norge. For øvrig vises til bemerkning fra Agder Energi, fremsatt i brev av 30. desember 2011.
- (2) Konkurransetilsynet har, med hjemmel i konkurranseloven¹ § 24, besluttet å fatte nytt vedtak om videreføring av ovennevnte opplysningsplikt.
- (3) Tilsvarende vedtak er sendt til Statkraft AS, Skagerak Energi AS og Bergenshalvoens Kommunale Kraftselskap AS.

1 Bakgrunn

- (4) Konkurranseloven § 16 første ledd angir at "*Konkurransetilsynet skal gripe inn mot en foretakssammenslutning dersom tilsynet finner at den vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med lovens formål*". Videre fremkommer i bestemmelsens annet ledd at "*Konkurransetilsynet skal på samme vilkår som etter første ledd gripe inn mot erverv av andeler i et foretak selv om ervervet ikke fører til kontroll*". Konkurranselovens formål er i følge lovens § 1 "*å fremme konkurranse for derigjennom å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser*".
- (5) Konkurranseloven § 18 pålegger partene alminnelig meldeplikt for foretakssammenslutninger som oppfyller visse terskelverdier knyttet til omsetning, jf. forskrift om meldeplikt av foretakssammenslutninger mv. § 2 første ledd.² Begrepet "*foretakssammenslutning*" er nærmere definert i konkurranseloven § 17.
- (6) Konkurranseloven § 24 gir videre Konkurransetilsynet mulighet til å pålegge opplysningsplikt "*for å kunne utføre sine gjøremål etter loven*". I følge forarbeidene³ kan enhver pålegges en løpende plikt til å opplyse om endringer eller gi informasjon om nye forhold. Opplysningsplikten gjelder alle typer saker, herunder kontroll med foretakssammenslutninger, håndheving av forbudsbestemmelsene og øvrige oppgaver konkurransemyndighetene har.
- (7) Som fremhevet i tidligere vedtak er kraftmarkedet preget av høy eierskapskonsentrasjon, felleseide kraftverk, samt kraftprodusenters direkte og indirekte eierskap i andre

¹ Lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger av 5. mars 2004.

² Forskrift av 28. april 2004 nr. 678.

³ Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) side 235.

kraftprodusenter.⁴ Med kraftverk menes i denne sammenheng alle typer kraftverk, herunder blant annet vannkraftverk, vindkraftverk og biokraftverk.

- (8) For fortsatt å kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransen i markedet er Konkurransetilsynet av den oppfatning at det fremdeles er behov for å videreføre foretakets opplysningsplikt om strukturelle endringer, pålagt i tilsynets vedtak V2007-33 21. desember 2007. Konkurransetilsynet har i vurderingen sett hen til de innvendinger mot videreføring av opplysningsplikten som er fremsatt i brev av 30. desember 2011, men kan ikke se at de forhold som der er pekt på gir grunnlag for å oppheve meldeplikten overfor Agder Energi.
- (9) Pålegget om opplysningsplikt gjelder for alle foretakssammenslutninger med, og erverv av andeler i, kraftverk eller foretak som eier kraftverk som ikke omfattes av den lovpålagte meldeplikten etter konkurranseloven § 18. Pålegget gjelder således uavhengig av både størrelsen på omsetningen til de involverte foretakene og størrelsen på eierandeler det ervervende foretaket har fra før. Videre omfatter opplysningsplikten erverv av andeler foretatt av foretak der Agder Energi direkte eller indirekte har eierandeler.
- (10) Den lovpålagte opplysningsplikten etter konkurranseloven § 18 berøres ikke av opplysningsplikten i foreliggende vedtak.
- (11) Opplysningsplikten er fortrinnsvis begrunnet i at Konkurransetilsynet skal bli gjort oppmerksom på, og få informasjon om de nevnte typer transaksjoner, for derigjennom å kunne vurdere om det er aktuelt med inngrep etter konkurranseloven § 16 andre ledd.
- (12) For øvrig er opplysningsplikten begrunnet i at Konkurransetilsynet skal gis informasjon om utviklingen i eierstrukturen innen kraftproduksjonen, herunder utviklingen i omfanget av foretakenes eierskap i andre kraftprodusenter. Dette gjelder uavhengig av om slike erverv i seg selv er gjenstand for en nærmere vurdering etter konkurranseloven. Slike opplysninger er nødvendig for å sikre at Konkurransetilsynet får tilstrekkelig informasjon til å kunne føre et effektivt tilsyn med utviklingen i kraftmarkedet.
- (13) Konkurransetilsynet kan for øvrig ikke se at de forhold som er pekt på i brev av 31. desember 2011 tilsier at en videreføring av meldeplikten vil representere en uforholdsmessig ulempe. Det er i denne vurderingen særlig sett hen til det behov tilsynet har for å motta de aktuelle opplysningene for å kunne føre et effektivt tilsyn med kraftmarkedet.
- (14) Da tilsvarende vedtak er sendt til Statkraft AS, Skagerak Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS, vil opplysningsplikten i enkelte tilfeller kunne medføre dobbelrapportering. Dersom dette skulle være tilfellet, vil foretakene kunne samordningen gjennomføring av opplysningsplikten slik de finner hensiktsmessig.

2 Vedtak om opplysningsplikt

- (15) I henhold til konkurranseloven § 24 fattes følgende vedtak om opplysningsplikt:
 1. Agder Energi pålegges opplysningsplikt til Konkurransetilsynet for alle foretakssammenslutninger med, og erverv av andeler i, kraftverk og foretak som eier kraftverk i Norge og som ikke dekkes av den alminnelige meldeplikten for foretakssammenslutninger som følger av konkurranseloven § 18, jf. forskrift om meldeplikt av foretakssammenslutninger § 2 første ledd.
 2. Opplysningsplikten omfatter også foretakssammenslutninger og erverv av andeler foretatt av foretak der Agder Energi direkte eller indirekte har eierandeler.
 3. Opplysningsplikten inntreer når Agder Energi har fått kjennskap til at det er inngått endelig avtale om ervervet.

⁴ Se "Capacity for Competition", report from the Nordic competition authorities, 2007.

4. Opplysningsplikten innebærer at det skal inngis en skriftlig melding som beskriver ervervet, herunder som et minimum angir hvem som er parter i foretakssammenslutninger, hva denne omfatter og tidspunktet for overføringen.
 5. Vedtaket trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder frem til 1. januar 2017. Vedtaket får anvendelse på erverv som det er inngått endelig avtale om etter 1. januar 2012.
- (16) Vedtaket kan påklages innen tre uker, jf. forvaltningsloven § 28 jf. § 29. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Ingrid Kjeldstad Gullaksen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anja Mathisen
førstekonsulent